

ALYTAUS DAINAVOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS ETIKOS NORMOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios etikos normos (toliau normos) apibrėžia pagrindines Alytaus Dainavos pagrindinės mokyklos bendruomenės narių etikos normas, reglamentuojančias jų santykius, saugančias žmogiškąją vertę bei orumą, palaikančias profesinės veiklos kokybę, kuriančias Alytaus Dainavos pagrindinės mokyklos kultūrą. Šiomis normomis vadovujasi pedagoginiai bei nepedagoginiai darbuotojai.

2. Etikos normos skiriamos tam, kad padėtų mokyklos mokytojams, darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešajame gyvenime, ir padėtų jas spręsti.

3. Etikos normos papildo mokytojų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, mokyklos nuostatuose, vidaus darbo tvarkos taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

4. Etikos normų pagrindą sudaro šios pagrindinės mokyklos vertybės:

- 4.1. pilietiškumas;
- 4.2. bendravimas ir bendradarbiavimas;
- 4.3. bendruomenės narių saugumas;
- 4.4. demokratiškumas;
- 4.5. lankstumas;
- 4.6. pagarba žmogui;
- 4.7. profesionalumas;
- 4.8. tautiškumas;
- 4.9. teisingumas;
- 4.10. tolerancija.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

6. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

7. Mokytojų ir darbuotojų etika – dora, pareiškumui, atsakingumui, kūrybingumui, sąžiningumui, teisingumui, žmoniškumui, objektyvumui grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešajame gyvenime.

8. Etikos normų pažeidimas (neetiškas poelgis) – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

9. Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

10. Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

11. Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

12. Tolerancija – pakantus kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo gerbimas.

III. ETIKOS NORMŲ TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

13. Etikos normų paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas mokyklos narių tarpusavio

santykiuose, išryškinti mokytojų, darbuotojų etikos požiūriu vengtiną elgesį.

14. Formuoti mokytojų ir darbuotojų suvokimą, kad etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą mokyklos veikla.

15. Padėti mokyklos mokytojams ir darbuotojams vertinti, spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus ir priimti etiškus sprendimus.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

16. Mokytojai ir darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti mokyklos siekius, garbingai atstovauti mokyklai, etiškai elgtis mokykloje ir už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

17. Objektiviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems.

18. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašymuose numatytas funkcijas.

19. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu, savivaldos institucijomis (Mokyklos taryba, mokytojų taryba, metodine taryba, mokinių taryba ir kitomis).

20. Mokytojo, darbuotojo etiką pažeidžia:

20.1. neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas, žeminimas ir sąmoningas menkinimas, nepagarbus atsiliepiamas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes, viešas konfidencialios informacijos apie kolegas aptarinėjimas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su mokiniais, tiek su kitais asmenimis;

20.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

20.3. mokinių arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

20.4. mokytojo nepagarbus, familiarus elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu;

20.5. šokiruojanti, mokinių dėmesį blaškanti (netvarkinga, iššaukianti, laisvalaikio, sportinė (išskyrus kūno kultūros mokytojus) apranga;

20.6. alkoholinių gėrimų, tabako gaminių ir narkotinių medžiagų turėjimas ar vartojimas mokykloje ir jos teritorijoje.

21. Mokytojo, darbuotojo laisvei prieštarauja:

21.1. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

21.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

21.3. mokytojų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

V. MOKYMO/(-SI) IR DARBO ETIKA

22. Mokytojas reiklus sau, pats pasirenka tinkamą bendravimo stilių, kurio pamatas – abipusė pagarba. Nuolat rūpinasi savo kalbos ir bendravimo kultūra. Jo kalboje nėra keiksmažodžių, vulgarybių, šturkščių, žeidžiančių frazių.

23. Dalykiškai bendraudami ir bendradarbiaudami, mokytojai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, tolerantiški, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems, privalo kontroliuoti ir slopinti savo neigiamus asmeninius bruožus – nervingumą, nesusivaldymą, emocinį pasikarščiavimą ir pan.

24. Mokytojas vengia nepagrįstų ir skandalingų tarpusavio konfliktų. Kilus nesusipratimams, siekia konstruktyviai juos įveikti, saugo ne tik savo, bet ir savo kolegų autoritetą. Bendruomenės narių, kitų asmenų akivaizdoje jis nežemina kolegų.

25. Mokytojas privalo nešiuurkščiai, neįžeidžiamai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams – plagijavimui, nusirašinėjimui, falsifikavimui, pažymių rezultatų klastojimui. Mokinio žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su dėstomo dalyko tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės.

26. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinių pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdymu, reikalavimas arba priėmimas iš mokinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

27. Mokytojas privalo primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinių, nesieti tokio pobūdžio informacijos su žinių įvertinimu.

28. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie mokinį be jo tėvų sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagos.

VI. ETIKOS NORMŲ PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

29. Būtina etikos normų priėmimo sąlyga – viešas dokumento projekto svarstymas.

30. Priimtų etikos normų viešas skelbimas mokyklos interneto svetainėje.

31. Mokyklos bendruomenė įsipareigoja gerbti etikos normas ir rūpintis jų veiksmingumu, nelikti abejinga etikos normų pažeidimo atvejams.

32. Etikos normų vykdymo priežiūrą atlieka sudaryta Etikos komisija, susidedanti iš 5 mokyklos mokytojų, išrinktų Mokytojų tarybos posėdyje slaptu balsavimu.

33. Etikos komisija dirba vadovaudamasi patvirtintu Etikos komisijos darbo reglamentu.

34. Už mokytojų, darbuotojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.). Etikos normų priežiūrą vykdančios Etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio, direktoriui priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Šių etikos normų privalo laikytis kiekvienas bendruomenės narys. Su etikos normomis mokytojai, darbuotojai supažindinami pasirašytinai.

36. Šios etikos normos įsigalioja suderinus su Mokytojų metodine taryba ir patvirtinus mokyklos direktoriui.

37. Šios etikos normos skelbiamos viešai.

38. Kiekvienas mokyklos bendruomenės narys negali būti abejingas matydamas, kai kitas pažeidžia etikos kodeksą. Apie etikos normų nesilaikymą pranešama raštu direktoriui, kuris svarsto gautą informaciją ir nusprendžia, ar reikalingas išsamesnis fakto patikrinimas savivaldos institucijose.

39. Mokyklos etikos normos negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms pedagoginėms vertybėms atvejų, todėl Etikos komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, etikos normų nenumatytais atvejais turi spręsti, ar konkretus poelgis suderinamas su etikos normų pripažintomis pamatinėmis akademinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.